

Indhold

Forord	7
1 Introduktion	11
<i>Carsten Bendixen og Svend Kreiner</i>	
2 Hvad sker der, når man indfører nationale test?	21
<i>Mads Hermansen</i>	
3 Om udvikling og afprøvning af pædagogiske test	43
<i>Svend Kreiner</i>	
4 En dansk matematiktest	83
<i>Pernille Pind</i>	
5 Psykometriske brudstykker – om afprøvning af en matematiktest	101
<i>Svend Kreiner</i>	
6 De nationale test i et pædagogisk perspektiv	137
<i>Lars Stenius Stæhr</i>	
7 Anvendelse af test og prøver i klassen	173
<i>Jan Mejdning</i>	
8 Intelligensbegrebet og intelligenstagning i folkeskolen	197
<i>Carsten Bendixen</i>	
Register	230

Forord

Med denne bog ønsker vi at formidle viden om testning og test-anvendelse i folkeskolen. Testning og pædagogisk anvendelse af test rejser en omfattende række spørgsmål om blandt andet testkonstruktion, testgyldighed, testningens teorigrundlag, dens udsagnskraft og fremadrettede muligheder for elevernes læring. Vi har tilstræbt at give et nuanceret billede af de pædagogiske muligheder og de perspektiver, pædagogisk testudvikling og testanvendelse giver folkeskolens mange aktører.

Bogen er først og fremmest en *introduktion* til det omfattende register af temaer og problematikker, der knytter sig til testudvikling og pædagogisk anvendelse af test i folkeskolen. Tre af bogens kapitler beskæftiger sig med udvikling og afprøvning af pædagogiske test med fokus på at give læseren et indblik i de såkaldt psykometriske redskaber, som statistikere anvender i udvikling og afprøvning af pædagogiske test. Disse kapitler, Pernille Pinds kapitel om lærerens selvudviklede faglige test og Svend Kreiners kapitel »Om udvikling og afprøvning af pædagogiske test« samt Kreiners gennemgang af Pernille Pinds test er krævende stof for den læser, der ikke er hjemmevant i statistisk og matematisk tankegang. Svend Kreiner peger på, at der er et særligt nørdsprog inden for psykometrien, som ikke-fagfolk kan have svært ved at blive fortrolige med.

Men der er en gevinst ved at følge disse kapitler, for det giver læseren indsigt i de krav og forventninger, man kan og bør stille og have til gyldige og anvendelige test. Man bliver dermed godt rustet til at vurdere soliditeten i de mange forskel-

lige test, der anvendes i folkeskolen. Det bliver også tydeligt, at udvikling og afprøvning af test bygger på gennemarbejdede statistiske metoder og modeller.

I kapitlet »Hvad sker der, når man indfører nationale test?« viser Mads Hermansen, at testning såvel påvirker som lader sig påvirke af den skolekultur, testning indskriver sig i. Testning anvendt pædagogisk konstruktivt er en mulighed for at monitorere elevens fremskridt og er dermed en tydeliggørelse af sammenhængen mellem mål og elevens vej mod at realisere målet. Elevens medinddragelse i testning er imidlertid helt afgørende, hvis testning skal bidrage til elevens genuine læring og ikke blot skal være tom informationslæring. Det gælder, uanset om testningens genstand er fagfaglighed eller sociale og samværmæssige områder.

Lars Stenius Stæhr giver i kapitlet »De nationale test i et pædagogisk perspektiv« et fagligt indblik i de endnu ikke afprøvede pædagogiske muligheder, der er knyttet til de nationale test. Læseren får herigennem et fagligt, kritisk og konstruktivt indblik i, hvordan de såkaldt adaptive test er udviklet, hvad de fagligt har til intention at måle, og hvilke muligheder læreren har for at anvende testene i et fremadrettet evaluerende perspektiv. Kapitlet forklarer blandt andet, hvordan faglige mål for testfagene er operationaliseret til testopgaver, og hvilke overvejelser der for faglærerne knytter sig til at anvende de skriftlige tilbagemeldinger på testresultaterne.

Bogen har ikke primært og udelukkende fokus på nationale test. I kapitlet »Anvendelse af test og prøver i klassen« præsenterer Jan Mejding en række forskellige former for test og prøver, der anvendes i folkeskolen i dag. Kapitlet fremhæver betydningen af, at lærere har kendskab til de teorier, der ligger til grund for de prøver og test, der anvendes. Det er tekstens budskab, at testning bør spille sammen med lærerens undervisningsforløb. Jan Mejding giver et konkret eksempel på, hvordan en gruppe lærere med udgangspunkt i danskfaglig

testning kan udvikle et fælles fagsprog, der giver mulighed for at belyse elevernes vej frem mod bedre læseresultater.

Carsten Bendixen viser i kapitlet »Intelligensbegrebet og intelligens-testning i folkeskolen«, hvorfor begrebet om intelligens og folkeskolens intelligens-testning til stadighed diskuteres og er genstand for revisioner og nyopfattelser. Samtidig viser kapitlet, hvor vanskeligt det er at forene teorier og begreber om intelligens med udformningen af et praktisk redskab, der på en gyldig måde har udsagnskraft i forhold til de elever, der intelligenstestes blandt andet med henblik på henvisning til særlige foranstaltninger. Kapitlet viser, at der således er tale om såvel et omstridt begreb om intelligens som om IQ-testning, der til stadighed må underkastes kritisk vurdering og omtanke, ikke mindst i et anvendelsesperspektiv i skolens hverdagspraksis.

Test i folkeskolen har som overordnet intention at give indblik i testningens grundlag og de problematikker, muligheder og begrænsninger, der knytter sig til pædagogisk anvendelse af testning i folkeskolen. Dermed bliver læseren forhåbentlig bedre rustet til at indgå i faglige diskussioner og vurderinger inden for et felt, der aktuelt er stor opmærksomhed omkring.

Carsten Bendixen og Svend Kreiner
September 2009